

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America. Established 1891.

Izabaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnov in dnevov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Edinost Publishing Co. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Edinost Publishing Co. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Table with subscription rates for various regions and durations.

Table with subscription rates for various regions and durations.

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopisani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Napredek.

Tudi v času, ko so bila vrata za naseljevanje v Zedinjene države še na stečaj odprta, se je iz mojih krajev v stari domovini izselilo le malo ljudi.

Moralčno stališče med izseljenci ni bilo na vrhuncu niti v starem kraju. Kmetске hiše so tudi za moralčno stališče najboljše trdnjave.

Ali so zboljšane gospodarske razmere v Ameriki novim naseljenecem res prinesle napredek? Bodo slučajji, kjer je napredek zaznamovati.

Znan mi je sledeči slučaj. Iz gospodarske in, moralčno zelo šibke družine se je izselila hčerka v Chicago.

Ali je bil res to napredek? Razen prav razkošnih fotografij in bahaških poročil o udobnih razmerah, velikem zaslužku...

"ENA IZMED NJEGOVH NAJMANJSIH."

Rev. J. Plaznik. (Konec.)

"Ne; saj bi me tudi ne poslušal. Morda se briga za bogatine; zato menda vedno bolj bogatijo." "Pa že ni res. Jaz nisem bogata. Tudi jaz moram delati, da se preživljam in vendar me poslušaj."

ruze ni, zabela neznana. Povojne razmere, bo kdo rekel. Mogoče. Pa bi hčerka ne mogla si nekaj odtrgati od svojega...

Napredek, ako je res napredek, ne sme ostati na golo materialnem torišču, ne sme se sukati samo na zunanjih pridobitvah.

Cleveland-Collinwood, O. Če bi prišel kdo opazovati društveno življenje katoliških družtev v naši collinwoodski naselbini pred petimi leti, bi to življenje komaj opazil.

Poleg tega društva pa obstajata pri nas še dva druga katoliška društva spadatajoča v K. S.K.J. in sicer društvo sv. Jožefa št. 169 in društvo sv. Helene št. 198.

193 KSKJ. ter sploh vse Slovence iz bližnje okolice. Udeležite se te prireditve v običnem številu, da skupno pričakamo novo leto.

Kompromis v irskem vprašanju. Te dni je prišlo po posredovanju angleškega ministrskega predsednika Baldwina do kompromisa v vprašanju severnih irskih mej.

Sporzazum temelji na priznanju teritorialnega statusa quo. Razmejitvena komisija je razrešena svoje naloge.

Le krepko naprej po začrtani poti, saj imate za sabo od dne do dne večjo armado. Slovenci in Slovenke pristopajte v katoliška društva.

Pod okrilje teh društev se je zbralo v primeroma kratki dobi čez šest sto članov in članic — pa to je šele začetek, to smelo trdim, ker v tem letu se je šele pričelo pravo zanimanje za katoliška društva.

Članom Dvora Marije Pomagaj št. 1640 C.O.F. se priporoča, da kdor še ni naročen na list "Amer. Slovenec", da se ga gotovo naroči.

Ant. M. Leskovec ml. KOMPROMIS V IRSKEM VPRAŠANJU.

Taka rešitev irskega vprašanja sicer ne zadovoljuje v celoti niti svobodne države Irske niti Ulstra.

Newyorška dekleta se nazivajo najmodernejša (tudi čikaška ne zaostajajo), dasiravno greje z modo nazaj v Evine čase.

Drobtine iz stare domovine.

(Dalje.) Odkar je imela leta 1920. — dve leti po svetovni vojski — orlovška organizacija svoj prvi veliki nastop o priliki tabora v Mariboru, je postala v našem narodu tako važen kulturni činitelj, da je nihče več ne more prezreti.

Orlovška organizacija je sicer svetna, necerkvena organizacija, vendar v vsem svojem programu in delu odločno in izrazito katoliška.

Toda telovadba je Orlom le eno vzgojno sredstvo, čeprav morda nazunaj najbolj vidno. V svoji vzgojni sistem priteguje polagoma več in več uspešnih sredstev in si tako razširja delokrog in ima tudi več uspehov.

okna so umazana; ne vem če bodo venci pristojali na nje. Jaz jih ne morem umiti; sem preslabotna." "Vse to bom jaz storila. Kar člani me srbe, da bi komu pomagala s čiščenjem za božič. Tako rada sem čistila doma."

"Nekaj prtov še imam. Hranila sem jih že več let, ker jih nisem marala rabiti. Človek zgubi ves okus za lepoto, če mora garati dan za dnevom za vsakdanji kruh."

žovala začudeno starko, ko je ta videla vsa lepa in bogata jedila. "Ali sanjam, ali sem v nebesih? Koliko časa je že, kar sem kaj takega imela na mizi?"

nica. Ko so sveče dogorele, je deklica omenila: "Sedaj moram oditi. Zjutraj grem najprej v cerkev, potem pa pridem sem, da vam pomagam pripraviti kosilo."

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Držav **SEDEŽ: JOLIET, ILL.** Inkor. v drž. Ill. Severne Amerike Inkor. v drž. Pa.
Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR.
Predsednik GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet Ill.
I. podpredsednik JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpreds. JOS PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Gl. tajnik JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja .. REV. P. K. ZAKRAJSEK, 1852 W. 22nd Pl. Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR.
ANDREW GLAVACH, 1844 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.
JOHN PETRIC 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR.
ANTON STRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOS. KLEMENČIČ, 1212 N. Broadway, Joliet, Ill.
FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.

Do dne 31. dec. 1924. je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$35,993.91.

Prosimo Slovence in Hrvatke, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo, ter za pridružio Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov (ic). Sprejemajo se moški in ženske, od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se zviša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE H DRUŽBI SV. DRUŽINE!

zdravo Novo leto za celokupno članstvo!

Geo. Stonich,
gl. predsednik DSD.

KRASNE STENSKÉ KOLE-DARJE ZA LETO 1928

Vse razposlali na vse naše lokalne zastopnike (ce) in sicer toliko koledarjev, kolikor je naročnikov Amer. Slovencev v naselbini. Vsi naročniki jih do-bijo brezplačno. Gg. zastopni-ki(ce) jih bodo razdelili naroč-nikom, kateri ga še ni dobil, naj se zgleda pri našem lokal-nemu zastopniku v naselbini in

PREZENTJE S PAIN-EXPELLERJEM

Trdno verjamejte, da bo ta čudoviti likament prodal koleni, lomjice ter dospel od bolečega mesta. Pain-Expeller odpravlja zbiranje ter povzroča pravilno kroženje krvi.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na tvorniško znamko Sidero.

F. AD. FICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

PREMOGARJI DOBIJO DELO

Premogorov dela vsak dan in v rovu ni plina. Rov je odprt. Zaslužek dober.

Jefferson & Indiana Coal Co.,
Iselin, Pa. č.p.

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE

F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografiranih potrebščin.

2158 W. 22nd Str.,
vogal Leavitt ceste
CHICAGO, ILL.

ANTON WENCEL

naslednik Frank Grilla

1818 WEST 22nd STREET
Chicago, Ill.

Razvaža mleko na dom točno vsaki dan. Edina slovenska mlekarica. — Slovenci podpi rajte slovensko podjetje.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(Holy Family Society)
št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois.
Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1925.
Predsednik George Stonich
Podpredsed. John Kramaric
Tajnik Paul J. Laurich.
Zapisnikar Frank Videc
Blagajnik Jos. Gršič
Reditelj Martin Bluth

Nadzorniki:
Frank Vranichar, Joseph An-cel, Louis Martinčič.

Društvo šteje 507 članov in članice ter 282 otrok. Za 50c na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izpla-plačalo \$14,495.00 bolniške pore.

Dne 1. julija 1925 se je na-hajalo v blagajni \$4906.22.

Rojaki pristopite v naše ve-liko društvo, kjer se lahko za-varujete za posmrtnino in bol-niško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagra-de za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kan-didata, ki ga pridobite v dru-štvo.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavaru-jete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bede v kratkem eden izmed naj-močnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:
Predsednik: Geo. Stonich
815 N. Chicago St.; tajnik Paul J. Laurich, 512 N. Broad-way; blagajnik: Joseph Ger-sich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

ga bo dobil. V naselbine kjer nimamo lokalnega zastopnika bodo prejeli naše stenske kole-darje naročniki po pošti.

Ognjegasci zmagali.
V Atlanti so ognjegasci pred kratkim stavili zahtevo za mezdno povišanje. S solidar-nim in entnim nastopom so ognjegasci zmagali in mesto jim je povišalo mesečne plače iz starih plač na \$175.

SIRITE "AMER. SLOVENCA."

JOS. HLAVATY
zanesljivi lekarnar
Zdravniške recepte izvršuje točno.

Zaloga fotografiranih potrebščin. — Prinesite k nam filme v izdeljavo.

Kodaki in Kamere
1758 W. 21st Street in Wood
CHICAGO, ILL.
Izvrstni sladoled — mize za goste.

GLAVNA MIKLAJŽEVA PO-STAJA V FOREST CITY.

Napravite jim veselje — vzradostite mlada srca!
Mi imamo tako veliko izbiri, da vsakdo lahko dobi natanko česar želi. Tudi cene so nizke in take, da vsakdo lahko za mali denar razveseli ta male.

Za deklice:
Male piame od 50c naprej.
Garniture za risanje od 10c naprej.

Za dečke:
Mali stolci od 60c do 75c.
Bobni od 50c—75c in do \$2.00
Nogometne žoge (Footballs) \$1.00
Male puške, 25c

Benj. Eichholzer
FOREST CITY, PA.

Povejte trgovcem in obrtnikom, ki oglašajo v "Amer. Slo-vencu", da je to Vaš list, v katerem oglašajo.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištve ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!

2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 822L.

PREMOG

Pripeljem na dom premog, drva, led po dnevnih cenah. Razvažam pohištvo ob času selitve.

Pokličite me na telefon: Can-al 2686.

Priporočam se rojakom v na klonjenost.

JOE PAPESH

Phone: Roosevelt 2086

Lincoln Beauty Parlor and Milinery Shop

1900 W. 22nd St., Chicago
Vogal Lincoln in 22. cesti.

Priporoča se v naklonjenost cenjenemu občinstvu. V zalogi **ZENSKÉ in OTROČJE KLOBUKE** po zadnji modi in nizkih cenah.

Phone: Canal 4172

WESTERN PLAYER ACTION CO.

Manufacturers of Player Pianos.
2055 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Fonografe, plošče in role v vseh jezikih. — Razne instrumente. Ne zavrzite stare piame, ker mi vam z njih napravimo nove. — Prihranite si denar, pokličite nas, podatki brezplačno. — Piame uglašujemo zanesljivo.

Brezplačno violino onemu, ki se vpiše pri nas za enoletni pouk po \$1.00 za vsako nalogo. Ne zamudite te prilike.

Phone: Roosevelt 8840.

ANTON TOMAZIN
1903 West 22nd St., Chicago, Ill.

Priporoča svojo trgovino s slaščicami, smokami in cigaretami. V zalogi imam tudi **MEHKO PIJAČO**, vsakovrstne igrače za otroke, angleške povestne knjige in razne drobnarije. — Najpopolnejša izbira **VOŠCILNIH KART** od 1c do 50c.

— Pridite in prepričajte se!

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son
PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogre-be, krste in ženitovanja. — Cene zmerné.

1002 — N. CHICAGO, ST. JOLIET, ILL.

VESELE IN BLAGOSLOVLJENE

bpžične praznike želi vsem gl. uradnikom, vsem uradnikom in uradnicam lokalnih društev, kakor tudi vsem cenjenemu članstvu družbe sv. Družine

Uredništvo glasila D. S. D.

Joliet, Ill.

Cenjena društva: — Ker se bliža tekoče leto k svojemu koncu in se bomo v kratkem poslovili od njega je prav, da se spomnimo s hvaležnim srcem na vse napredovanje in delo-vanje pri naši organizaciji, ka-terega je nam blagoslovljal ljubí Bog, da smo zamogli tako lepo napredovati.

Zadnja konvencija je nam začrtala edino in pravo pot za trajni obstanek naše slavne organizacije D. S. D. ter z novim letom se začne nova doba z no-vim poslovanjem. Zato je naša sveta dolžnost tako vseh gl. uradnikov, kakor tudi vseh dru-štvenih uradnikov, da gremo skupno na delo, ki nas čaka v prihodnjem letu, da tako pridobimo tisoč novih članov in članic v odrasli oddelek, da dosežemo predpisano število 2000 članov in članic, da po-tem vzdignemo zavarovalnino na 1000 dolarjev, kakor to zahteva sklep zadnjih dveh konvencij.

Sedaj pa sledi vprašanje, ako je to mogoče? Taka vprašanja so lahko mišljena in pre-več bojazljiva ter zadržujejo napredek naši družbi in jih ne smemo upoštevati, ker to samo taki govorijo, ki jim ni napredek družbe pri srcu. Seveda imamo člane, ki pravijo, jaz ni-sem pri društvu, da bi delal in agitiral za pridobitev novih članov in članic, ampak zato, da ob času bolezni in smrti do-bim svojo podporo in smrtni-no. To je vse prav. Ampak, ako bi vsi taki bili, bi ne bilo odkod iste plačati, ker članstvo pola-

goma umira in ako bi ne imeli mladih za seboj, kdo bi potem tistim par starim revežem plačal njim predpisano podporo. Zato bodimo pametni in zave-dajmo se tega do svojih druš-tev in organizacije DSD. ter idimo na delo z največjo hra-terostjo, da se doseže 1000 no-vih članov in članic.

Z veseljem sreem zrem tudi na naš mladinski oddelek, ki tako lepo narašča, da je vese-lje. Zdi se mi, da ako bomo ta-ko mirni ne bo treba dolgo let, da bo presegel odrasli odde-lek. Mladinski oddelek je edi-na pot, ki daje organizaciji sve-žih moči in organizaciji pa tra-jen obstanek.

Kot kat. organizacija si šteje naša družba lahko v čast, da ko je bila Mala Cvetka Jezusova sv. Terezija proglašena 17. ma-ja t. l. za svetnico sedanjih ča-sov, da se je tudi pridružila k naši družbi na tem svetu s tem, ko se je ustanovilo dva nova društva oziroma ženska druš-tvo štev. 16. v Chicagi, Ill. in štev. 17. v Ottawi, Ill. ter sta si izbrala sv. Terezijo za svojo zaščitnico. Moja želja je, da bi naše Slovenke tudi po drugih naselbinah si vzele to za lep zgled ter ustanovile več žen-skih društev pod tem svetim i-menom, katero naj trosi svoj cvet iz nebeskih višav na član-stvo D. S. D.

Nadalje voščim vsem glav-nim in društvenim uradnikom ter društvam in posameznim članom in članicam najbolj ve-sele božične praznike in srečno

The Will County National Bank
OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne do-narne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

Italijanske Harmonike.

Mi izdelujemo in importira-mo vse vrste harmonike, pro-vrstne, na roko delane Italian Accordiona, ki so najboljše na svetu. Jamčimo 10 let. Naše ce-ne so najnižje. Vsak kupec dobi brezplačen pouk. Pišite po cenik.

RUATTA SERENELLI & CO.
Dept. 96
817 Blue Island Av., Chicago, Ill.

ČUDOVITO ZNIŽANJE CEN!

Ne zamudite prilike.

Proti gotovemu plačilu ali na obroke.
NA OBROKE JE RAVNO ISTA CENA KAKOR PROTI GOTOVEMU PLAČILU.

Ne čakajte zadnjega dne — pridite takoj! Zbrano blago Vam shranimo do praznikov, da le nekoliko takoj plačate.

Demantni prstan za ženske z modrim demantom, 18-karatni, belo zlato prej \$150.00
\$135.00

Tudi velika izbira demantnih in drugih prstanov od \$13.00 na-prej.

Zenska zapestna ura 18-karatna, obrobljena s platinom, okrašena z demanti od
\$40.00 naprej

Druge ženske zapestne ure, 14 in 18 karatov, zlato s 17 dragulji, od \$20.00 do \$35.00.

Zanesljive trpežne ure za ženske po \$8.50, \$10.00, \$12.00.

16 dragu-ljev, belo p o z lačene, posebno fine vrste, za katere jam-čimo. Prej \$26.75
\$21.50

Moške zapestne ure — lepo darilo za moške — 17 draguljev, zeleno in belo zla-to, — z Bulovia tekom, posebno fine od
\$28.00 naprej
Druge vrste po \$4.50, \$8.50, \$10.00, \$12.00

POSEBNOST! 7 dragu-ljev, belo pozlačene ure. Prej \$15.00
\$12.00

HANKAN JEWELRY CO., Inc.
Mr. S. D. TELSER, predsednik
2209 West 22nd Street Phone: Canal 5496 Chicago, Illinois
"Dvoje vrat zapadno od Metropolitan State Banke."

KRIŽEV POT

ROMAN ČEŠKEGA DUHOVNIKA.

PREVEDEL VOJTEH HY. BASEK.

"Vse ima svoj konec — hočem imeti mir! Ali bode te razpustili svoja društva ali pa greva narazen, morali boste odtod; brali ste, gospod ravnatelj tako želi!" — je zavpil še gospod župnik in odšel. . .

"Tako me torej umevajo? Tako presojaajo moje delo? Take nagibe podtikajo mojemu prizadevanju?" — je tulil in žvižgal ta vihar Juriju skozi kosti in mozeg, lomil je v njem zelene vejice, prvence smelih načrtov, da mu je kar pokalo v glavi. . .

Duša, radi tega viharja izsušena, je venela — bila je kakor vrt, od mraza osmojen, od vročine sežgan. Pri njegovih nogah se je odprl črn prepad. Kar omotica se ga je lotevala, ko je obupno vanj pogledal. Hitro je zaprl oči, in ko jih je odprl, je zagledal belo truplo križanega Zveličarja. Padel je na kolena in dolgo ležal na njih pod križem. . . Padel je pod križem. . . Tukaj — na tej službi da pade pod njim — tega se ni nikdar nadejal. . . Zdel se je samemu sebi kakor konj, ki je na vajetih. Leti in leti v polnem teku, toda tuja roka potegne za vajeti brzda uscipne, stisne jezik — konj se od bolečin stresne, in mora, mora brzdati korak, zaviti na levo, na desno, ustavi se. Tako bolečino šcipajoče uzde je čutil. Nič mu ni bilo zoprnejše kakor želje povzpeti se, splezati kvišku, poiskati si boljše, udobnejšo službo, kot jo imajo drugi. Ze v semenišču so mu bili zoprni oni tovariši, ki so, čim bliže so bili ordinaciji, tem marljiveje pregledovali šemtaizem duhovnikov, stikali po dobrih patronatih, preštevali stare, za smrt godne župnike, povpraševali po vplivnih protektorjih, da jim pomagajo k tej ali oni izbrani službi. Bili so mu zoprni kakor gadje in pazil je, da se nobenega niti ne dotakne. Sedaj je pa sam tega osumljen. Videl je v duši svoj čisti duhovniški ideal razbit. Bilo mu je, kakor bi mu dragocena vaza padla iz rok in se razletela na tisoč koscev. . . Strmel je vanjo in videl črepih svojih sanj in želja. — Ali naj se že niže prikloni, jih pobere in vno- vič zlepi? Doslej se še niti pokazal ni ves — kakor polž iz svoje hišice — še ni razvil vseh svojih sil in že ta udarec po glavi, da se je kar prihulil; sedaj naj le potegne nazaj svoje rožičke in kakor tepen pes zleze nazaj v svojo kolibico: kaplanijo.

In kdo ga tepe? Gospod župnik? Ne — stor- krat ne! On sam si ne more pomagati.

Kako se pa imenuje ta trdi kamen, ki ga je zadel tako sirovo? Patronatno pravo!

Ali ga bo odvalil? Zavedal se je svoje slabosti. Ležal je pod njim kot črv. . . Ne bo mu kos — zato pa proč iz Trnjan. Ustreže žup- niku in sebi. . .

V tem trenutku je nekdo potrkal na vrata. Pismonoša je prinesel pismo. Mamica mu je pisala, da se tekem tedna pripelje k njemu.

IV. postaja.

Na trnjanski postajici se je dolgo, dolgo pred prihodom vlaka sprehajal Jurij.

"Ali koga čakate, gospod?" — je pozdrav- ljal čuvaj. "Da, da," — je odgovoril z vese- lim, skoraj bahavim glasom — "mati bodo prišli, mati." — Skoraj je bil vesel, da je to mogel komu razodeti, da ga je kdo vprašal. . .

Samota v veselju je hušja kakor v žalosti. . . "Mati se pripeljejo," — šele ko je to na glas spregovoril, se ga je polastila velika, vriskajoča radost; vedno si je ponavljal ti dve besedi.

Samo ena senca mu je padala na to jasno veselje: napetost doma med njim in župni- kom. Kako je bodo tam sprejeli? Kako jo bo- do pozdravili? In kakšna neki je zdaj mati? — Postarana? Ali se ji je morda polajšalo — se je pomladila, odkar on več ne studira —? S temi mislimi je hodil Jurij in željno gledal v smer, kjer se je imel prikazati vlak.

Tačas je pa sedela mati v vozu tretjega razreda, plašna, stisnjena v kotiček in je gledala skozi umazano okno v pokrajino, ki je letela mimo nje nazaj. . .

Ugajala ji je ta voznja z vlakom. . . da, vro- lo ugajala. . . Zdelo se ji je, da se ne pelje, marveč da pluje po reki obrobjeni z zelenimi bregovi — po taki, kakor je pri njih doma na Gori; kakor rečna struga sta se ji zdeli trač- nici — stisnjeni z obeh strani z živim plotom glogovim in murvnim. Ugajalo ji je na posta- jah, na katerih je dirjajoči vlak za trenutek počival; gledala je, kako lepo je pred njimi posuto z belim peskom — povsod stoje ko- šate lipe v vrsti — kostanji in iz vrstov se ji smehljajo bele in krvave vrtnice. . . Iz široko odprtih oči je odsevala njena notranja sreča — radost ji je grela staro dušo — in vele ustnice so se blaženo smehljale. Vsi potniki so gledali nanjo — in vsi so bili ene misli: "To staro je gotovo zadelo kakšna izredna sreča. . ." Seveda jo pričakuje sreča: videla bo sina — svoje dete — Jurija. . . Vrtela se je in ni mogla dočakati — kadar se je vlak ustavljal, je napenjala ušesa, ne bo li klical spovednik: "Trnjane," a vselej je razočara- na sklonila glavo. Pa hitro se je potolažila. Na vsakem kolodvoru je videla pošne vozo- ve, v katere so sli nosili zavitke in vrečice z belimi pismi. Smehljala se jim je skozi okno. — Tudi pri njih doma se je pismonoša go- stoma prikazal v vratih in vselej je prinesel pismo od Jurija. . . Peljali so se poleg ceste — zagledala je kopico otrok, vračajočih se iz šole. "Ko je Jurij tako hodil," se je takoj o- glasilo v njeni duši. — In že ga je videla raz- ločno pred seboj kot dečka v sivem suknjiču z usnjato torbico na hrbtu, kako brhko teče v šolo, in zopet se je vsa blažena zasmejala. Vse jo je zanimalo, vse je opazovala. Videla je čuvaje pri njih kočicah z belordecimi sig- nalnimi ploščami v rokah. Njej se je zdelo, da držijo nepremično bela zrcala v rdečih okvirih, da se more mimoderiči vlak v njih pogledati. Kadar so ljudje prihajali ali izsto- pali, je vprašala sama sebe: "Kam neki ti gredo? Morda tudi k sinu!" Zagledala je kraj ceste križ, posmehljala se ji je iz zele- nja bela cerkvice — takoj se je pobožno po- križala in radovedno ugibala, kakšna je cer- kev, v kateri daruje Jurij vsak dan sveto mašo.

Naenkrat ji nekdo položi trdo roko na ra- mena: "Tukaj bode izstopili — to so Trnja- ne," — bil je spovednik, ki jo je zdramil iz teh misli.

Najbolje in najceneje kupite vedno v slovenskem

Dry Goods Store
JOHN GOTTlieb
1845 West 22nd St., Chicago, Ill.
— SLOVENSKI NOTAR —
Izvršuje notarske posle točno, lično in po nizki ceni.
Se Vam toplo priporoča.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 Sa. Clair avenue in
1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.
TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!
Randolph 1881 ali Randolph 4550
PODRUŽNICA:
15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

Pozor Milwaukee in drugi rojaki po Ameriki!

Vsem rojakom po širni Ameriki priporočam mojo grocerijsko trgovino, kjer imam za odjemalce na razpolago vsakovrstna jedila.

Imam v zalogi najboljšo in najlepšo AJDOVO MOKO, lepo belo, kakor smo jo imeli v starem kraju. Saj veste, kako so dobri žganci, ali pa potica iz take moke. Razpošiljam jo po celi Ameriki. V zalogi imam tudi "safran-muskin- blet," proseno kašo, ajdovo karo, "Imber" in celi "lorber," "vejtrah" in drugega "gvirca," kar ne dobite vsakem trgovcu.

PREKAJENO MESO.

Imam v zalogi vsake vrste in ga tudi razpošiljam v druge kraje. Domače rojake v Milwaukee-West Allis pa vabim, da pridete sami in si izberete kar si želite. V druga mesta pa razpošiljam na naročila. Naše cene so zmerne, postrzeba točna.

GEORGE RITONIA & SONS

307 GROVE STREET, MILWAUKEE, WIS.
Phone: Hanover 600.

NAJBOLJ UDOBNE

so danes električne stvari, kot posode za gretje čaja, kave, mleka itd. — Kako udobno je peglati z železom, katerega greje elektrika!

Ali ga imate v vaši hiši?

zato

ker so praktični in u- dobni, so taki predmeti tudi najboljši darovi ob priliki godov, porok, zlasti pa za božične praznike. — Pridite in kupite darove za božič- ne praznike pri nas!

Fidelity Electric Co.

2049 West 22d Street, Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Tudi malo odgovora gospodu J. Rodicu.

Alah akbar-Alah je velik, samo g. Rodica je še malo več- ji. V okvirju Glasu Svobode št. 105 kaže vso svojo velikost. "Nimamo začetka in niti konca. Smo nesmrtni, večni," tako smo mi, jaz J. Rodica, in z me- noj vsi svobodomiselnici. Kaj ste vi drugi? Ničle ste, duševni pritlikavci, smrtni, časni črvički, če sploh obstajate. Mi smo mi, drugi ste pa. . . Tako se mi predstavlja Mr. Rodica, katerega osebnost ne poznam, kakor on mene ne. Po "Pisanem pol- ju" me pozna, pravi. Kakšen sem? "G. Trunk ni tepec, vsaj tako velik ne, kakor se kaže na "Pisanem polju." Hvala. Ni tepec, ni bedak, pa se kaže za tepca. To mora biti tepec, da se kaže samega sebe za tepca. Pa pustimo te osebnosti.

Ves okvir je gola zmes, ka- kršne so zmožni le nedosegljivi nesmrtniki, ki zamenjajo pa- met za domišljijo in domišlja- vost, in jim končno še domišlja- ja uide. Glas Svobode je nekoč govoril o četrti dobi človeštva. Evoga predstavnika te dobe, J. Rodica je njegov ime.

Poglejmo malo duševne pro- izvode tega "večnega nesmr- tnika." Poteptati hoče vse bogo- ve. Pri paganskih mu bo uspe- lo, ker jih ni, in samo Don Ki- šot se je boril zoper mlino na veter. Pa hoče poteptati tudi krščanskega Boga. Gotovo smatra ga za konkurenta, ker samo Bog je večin in nesmrtn, in potem še Mr. Rodica, kakor sam zatrjuje. Kdo bo potep- tan?

O Bogu ima krasne pojme, pač po lastni bujni domišljiji. Govori nekaj o duhu, kar mu je ostalo očitno še iz katekiz- ma, a zopet zamenja to s člo- veškim pojmovanjem. Govori- či o "revnem bogu," kar je pač zopet umljivo, saj pravi kerle je samo nesmrtni Mr. Rodica. Mr. Rodicu so um samo možga- ni, toraj Bog nima uma, ker ni- ma možganov, pač pa bo imel um in pamet dolgouh, ker ima precej te robe pod ušesi. Tudi volja je g. Rodicu le srce in je- tre, najboljšje bodo lisičje, ker jih rabijo za neki pogon. . . in mora "večni" Rodica imeti go- tovo neke vrste dihurjevih je- ter, saj ima neugnano voljo, da potepta Boga in vse bogo- ve. i. t. d., i. t. d.

Nič ostane vedno nič," pa je bržkone Mr. Rodica moral iz nič narediti naravo, po njego- vem Naravo, ker iz nič ne pri- de nič, ko je nič vedno nič, in ker je tudi on sam, kakor za- trjuje, narava, mora tudi on biti vedno nič, kar bo na vse zadnje gola resnica.

"Vlada zdravega in čistega

razuma, g. Trunk in vsi Vaši pristaši, nova doba, novo živ- ljenje prihaja," se glasi napo- ved nesmrtnega preroka. Hvala za blagohotno obvestilo, saj bi bil jaz in morda še drugi lahko to dobo prespali. Upaj- mo, da ujame nekaj "zdrave- ga" razuma in tudi nekaj "či- stega" še Mr. Rodica, ker ško- da bi bilo, če bi on pri ti novi dobi skoz padel, saj imam vse šanse, da še jaz, Trunk, "ki se vleče v zadnji vrsti" te robe deležen postanem, samo pri "večni nesmrtnosti" utegnem popolnoma prepoznati priti, ker v ospredju marširajo Mr. Rodi- ca in njegovi tirabrantje, ki bo- do vso "večno nesmrtnost" sa- mi pozobali.

Boga hočejo poteptati. Na njegovo mesto postavljajo sa- me sebe. . . ta bog smo tudi mi in vse, kar obstaja," pravi J. Rodica. W. A. Goethe je pi- sal o tem: "vse-enobogo!" "Pred mojo dušo se je odpr- zastor. Torišče neskončnega življenja se spremeni pred me- noj v prepad večno odprtega groba, in ničesar ne vidim kot večno požirujočo večno pre- žvekujočo pošast."

Ali želite še kaj odgovora?

Tu je meja, tu razpotje.

Sicer ne morem zasledovati, kakšno stališče je g. Molek za- vzemal prej glede človeka. Ako sem prav poučen, je prej udar- jal precej na neko opično stru- no. Zdaj o opicah noče ničesar slišati, človek mu je le človek, krona razvoja, visoko nad ži- valskim svetom.

Ako ga uprašaj, kaj dviga človeka nad žival, nastane molk, za odgovor dobiš kveče- mu kak razvoj, ker duše se g. Molek boji, kakor mračnik luči. "O angelskem svetu pa jaz nič ne vem," kakor bi bilo samo le to, kar on ve, "niti ne veda," kakor se pač vzame n. pr. geo- grafija, biologija, a teološka prav dobro, "pa tudi Trunk ne ve nič," kakor bi on videl lju- dem v glavo in srce. "Ako ve, naj pove," v kateri dobi se je človek — na potu iz živalske- ga sveta — nalezal duha iz an- gelskega sveta." Pri nas se kdo naleze le golazni, in kdor o tem, kar edinole dviga človeka nad žival, govori, kakor o golazni, ne bo resen in ne zasluži odgo- vora, posebno ker mu je dobro znan. Ustvaritev neumrjočega duha ni prav nič magičnega, tisočkrat bolj magična je trdi- tev nekega nebuloznega razvo- ja samole pri človeku, ki ga sam na sebi nikoli ne more iz- trgati iz kroga živalstva. Izrazi "krona razvoja," "stoji visoko nad živalski svetom". . . so sa- me fraze, pri katerih ostane človek le žival, ako se je samo razvil, pa nima duše.

Tu je razpotje. Jaz trdim, da sega človek s telesom v ži- valjski svet, a nikoli ni bil žival, Molekova argumentacija pa vsebuje, da je bil človek nekoč popolna žival in se je razvil v človeka, je toraj samo nekako bolj razvita žival brez bistve- ne razlike.

Glede Vedatov na Ceylonu pa je g. Molek prav gotovo na- sedel kakemu "znanstveniku", kakršnih je dandanes vse pol- no. Da se postavijo in svet zi- ja v nje, trdijo nekaj, kar ni- ma podlage. Res znanstveno proučevanje narodov na nižji stopnji je spravilo na dan dej- stva, o katerih se g. Moleku ni- ti še sanjalo ni. Nesmrtnih bla- maž pri takih "raziskovalcih" je na izbiro, kakor jih bo s ča- som pri onih, ki hočejo na vsak način najti "missing link," ka- kršnega si namreč srčno želijo. Pred znanstvenimi šušmarji vsaj jaz nimam prav nobenega respekta.

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora za slabe zobe.

Časi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentistovo delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokazani, ne odla- šajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zava- rujte si svoje splošno zdravje z zdravimi zobmi.

Preiskava in ocena **BREZPLAČNO** ženska postrzežnica

Odprto: od 9. zjutraj do 8. zvečer.

V nedeljo od 10. zjutraj do 12. opoldne.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika
CHICAGO IN VAN BUREN STREETS
JOLIET, ILL.

D' Arcy poslojpe, 2. nadstropje — 4. št. sobe 204
Phone: 4854

CENE PEČEM

vseh vrst smo znižali za

25%

za mesec november in de- cember.

Pridite in kupite peči za kuhinjo ali gretje sob sedaj in prihranite si de- nar.

SIMPLEX UNIVERSAL

HOME UNIVERSAL CROWN STOVES

J. SADOWSKI

High Grade Husefurnishings

1617 West 18th Street Phone: Canal 1350. Chicago, Ill.

Pri nas dobite najboljše vsakovrstno pohištvo, kar koli rabite: od zibel do groba. Vsakdo, ki bo prinesel ta oglas v našo trgovino, bo dobil poseben dar naše tr- govine. Ne pozabite tega!